

ECONOMIA DE L'EMPRESA

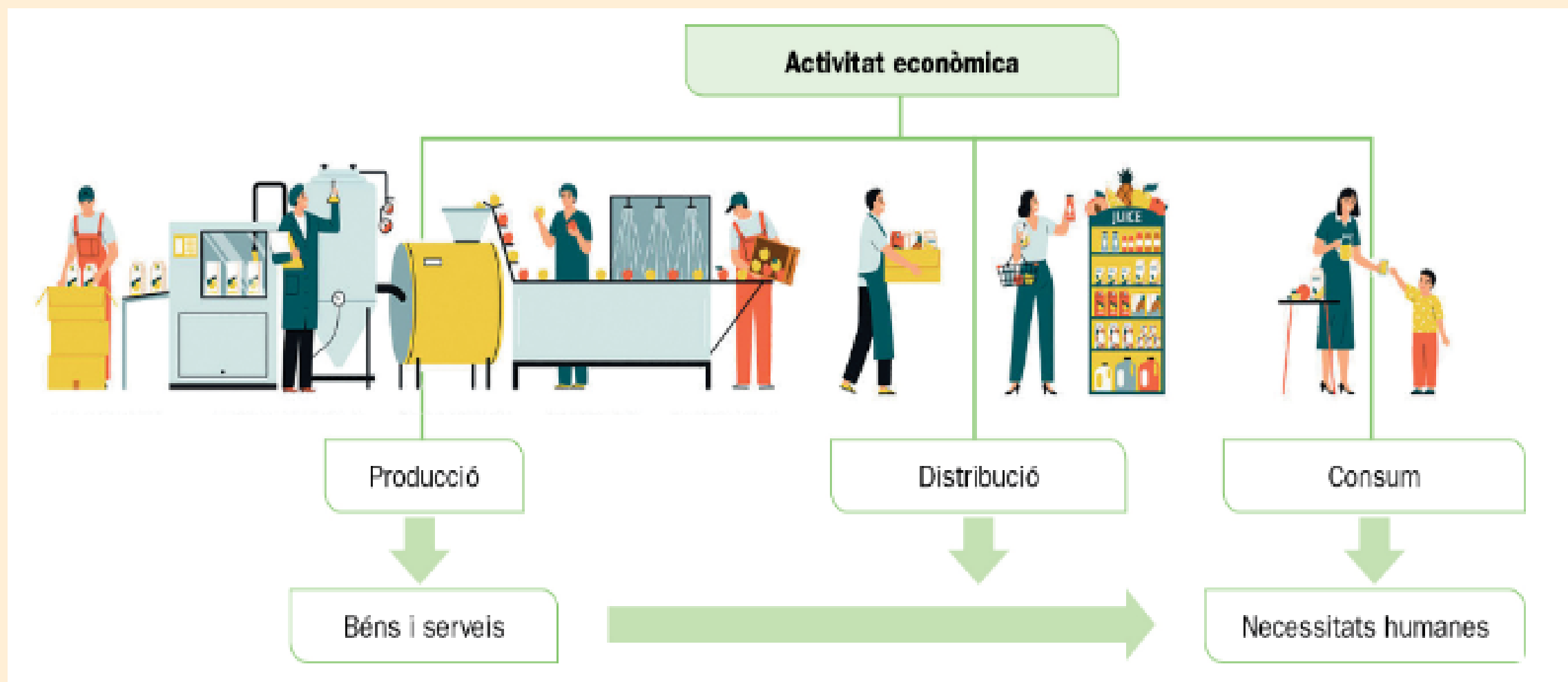
2n de Batxillerat

Professora: Laia Garrofé

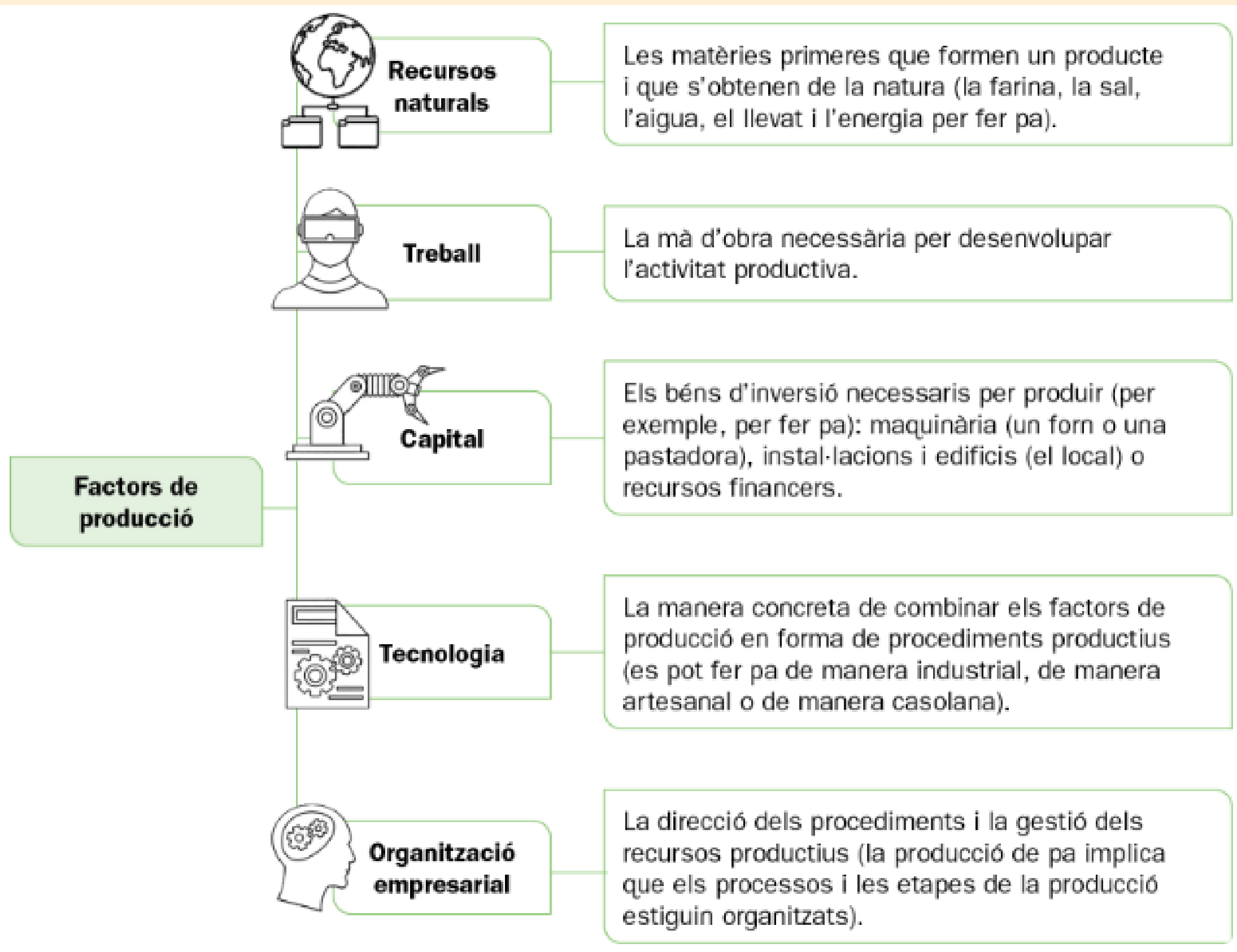
1. L'activitat econòmica i els seus agents

Per satisfer les **necessitats humanes**, la societat ha de consumir **béns i serveis** produïts per les **empreses**. Per tant, les activitats econòmiques bàsiques són la **producció**, la **distribució** i el **consum**.

Per exemple, una empresa fabrica suc (**producció**) perquè els consumidors l'adquireixin (**consum**), però és molt habitual que una altra empresa el faci arribar des dels productors fins als consumidors (**distribució**).

	Naturalesa	Caràcter
Bicicleta		
Ordinador		
Oficina bancària		
Semàfor		
Clínica dental		
Carrers d'una ciutat		
Camió		
Revista		
Paquet de cafè		

Els agents econòmics

Act 1 i 2 p.12

Act 1,2 i 3 p.30

2. L'EMPRESA: ELEMENTS, FUNCIONAMENT I OBJECTIUS

Les **empreses** representen el sector privat, són les responsables de la producció de béns i serveis que necessiten les persones o entitats consumidores, utilitzant, mitjançant la tecnologia i l'organització empresarial o la iniciativa emprenedora, la combinació dels factors de treball, el capital i els recursos naturals, o terra.

Els elements de l'empresa

Factors humans

Són les persones que tenen vinculació directa o indirecta amb l'empresa, és a dir, els treballadors i les treballadores que formen la plantilla i les propietàries de l'empresa (sòcies o accionistes), així com les que hi col·laboren mitjançant externalitzacions dels serveis que pugui necessitar.

Factors tangibles i intangibles

Són els béns o actius econòmics materials que l'empresa necessita per poder funcionar, com ara la maquinària, les instal·lacions, els equipaments informàtics o les matèries primeres, així com els elements intangibles, com ara patents o aplicacions informàtiques.

Organització

L'empresa necessita coordinar l'estructura empresarial mitjançant relacions de comunicació, autoritat o cooperació, tant en l'àmbit intern com en l'extern i tant en territori nacional com en l'internacional.

Entorn

Són els factors que influeixen en l'empresa, però que aquesta no pot controlar ni determinar. Es tracta de dos conjunts: els que afecten totes les empreses, com ara els elements que formen el **macroentorn**, o entorn general, i els que afecten de manera particular cada sector empresarial, com ara els elements que formen el **microentorn**, o entorn específic.

Els objectius de l'empresa

1

Obtenció de beneficis

La maximització dels beneficis econòmics (excedent econòmic) s'aconsegueix gràcies a una bona optimització dels recursos, mitjançant la minimització dels costos i obtenint el màxim rendiment de les inversions.

2

Creació de riquesa

L'empresa genera rendes del treball per l'ocupació directa i indirecta en l'economia i rendes del capital en forma de beneficis als participants (stakeholders) amb qui es relaciona (propietaris, inversors o proveïdors, treballadors).

3

Creixement

Molts cops, l'empresa necessita créixer ampliant l'activitat (incrementant la producció i les vendes o eixamplant el mercat) per poder aprofitar les oportunitats que es generen.

4

Responsabilitat social i mediambiental

L'empresa ha d'assegurar una responsabilitat amb la societat, i ha de generar beneficis socials i respectar els col·lectius de treballadors o consumidors. Així mateix, s'ha de comprometre amb el medi ambient i ha de respectar l'entorn natural.

L'empresa necessita concretar aquests objectius d'una manera més precisa i específica mitjançant la definició de la **missió**, la **visió** i els **valors corporatius**:

Què volem fer?

És l'objectiu general de l'empresa, la seva raó de ser o l'objectiu pel qual existeix com a activitat econòmica.

On volem arribar?

Mostra com vol evolucionar l'empresa, com vol que la vegin els consumidors a llarg termini i fins on vol arribar assolint metes.

Com ho volem fer?

És el conjunt de principis ètics i pautes de comportament que determinen el funcionament i l'obtenció dels objectius de l'empresa.

Objectius generals

Són les metes principals que l'empresa vol aconseguir en un període de temps definit, tenint en compte la seva pròpia missió i visió (creixement de les vendes, augment de la quota de mercat, obtenció de més beneficis, reducció de l'impacte mediambiental, etc.).

Objectius específics

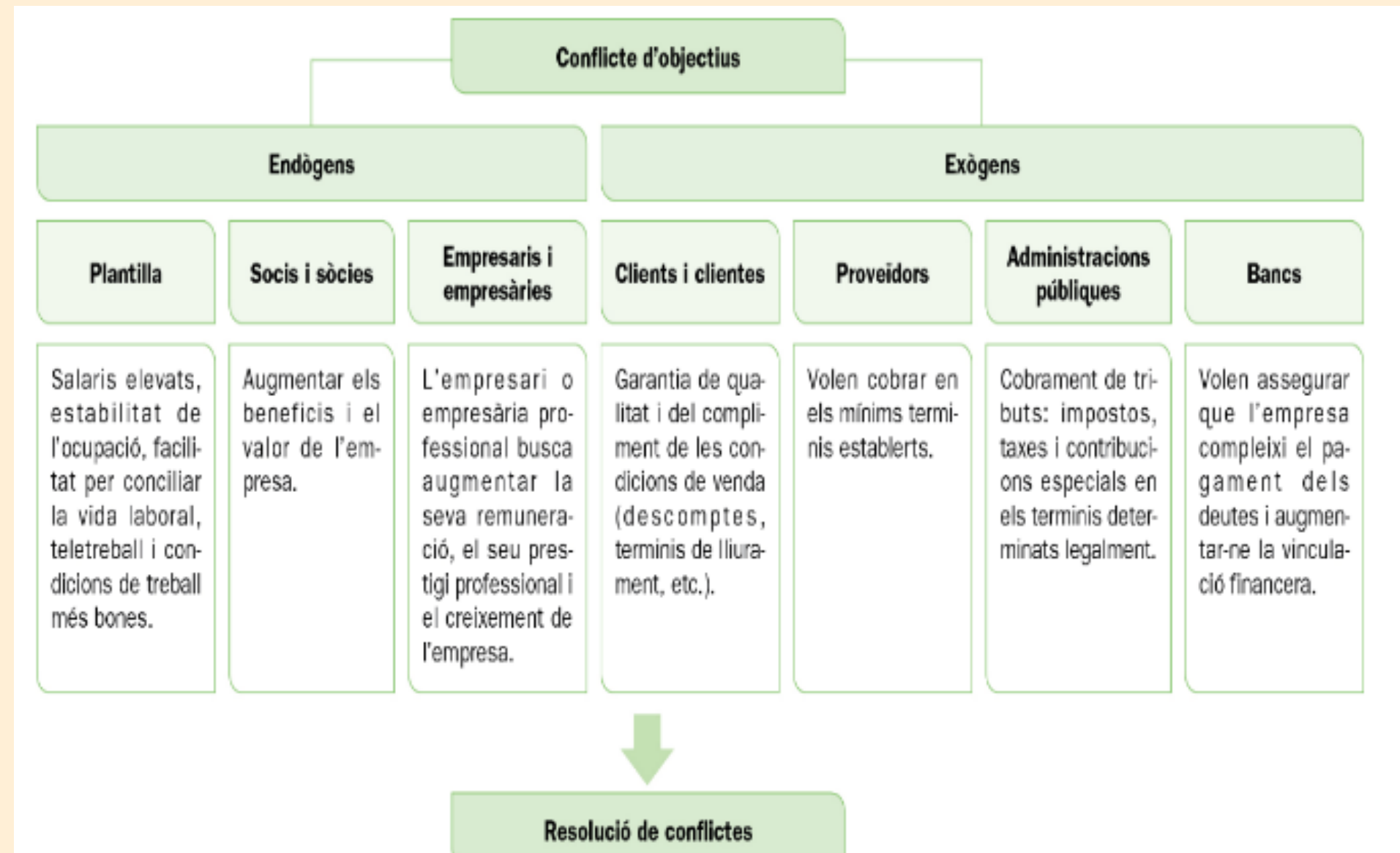
Són els assoliments a escala més reduïda en l'àmbit temporal i concretats per departaments o per una àrea funcional. Es tractaria de definir com contribueix cada àrea de l'empresa a assolir l'objectiu general. (Per exemple, per reduir l'impacte mediambiental de l'activitat d'una empresa, cada departament haurà de definir com ho farà per contribuir-hi en relació amb les funcions que té assignades.)

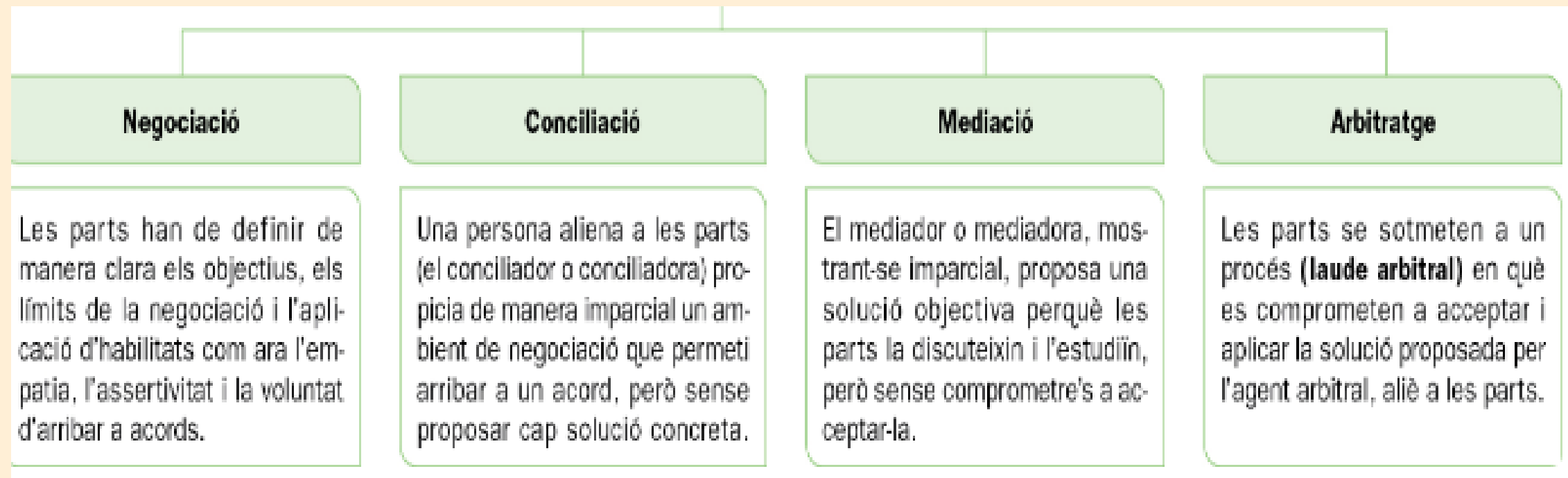
Act 5,6 i 7 p.30

Pensa en el cas d'una empresa automobilística ubicada a Catalunya que, en aquests moments, aplica a la fabricació de cotxes el canvi de produir vehicles amb motor de combustió a la fabricació de cotxes híbrids i elèctrics. Quina missió, quina visió i quins valors corporatius pot tenir aquesta empresa?

El conflicte d'objectiu en l'empresa

El **conflicte d'objectius** es manifesta quan les prioritats de cada equip són diferents i es contraposen entre si i, a més, frenen l'objectiu general de l'empresa.

act 3 p.15

Les teories sobre l'empresa

En parelles feu un resum de totes les teories

4. LOCALITZACIÓ I DIMENSIÓ DE L'EMPRESA

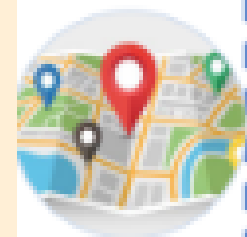
4. LA LOCALIZACIÓN Y DIMENSIÓN DE LA EMPRESA

Localización y dimensión son decisiones estratégicas (a largo plazo), ya que suelen implicar grandes inversiones iniciales, por lo que una vez tomadas, un cambio de idea puede conllevar graves costes irre recuperables.

La localización

LA LOCALIZACIÓN es el lugar donde queremos ubicar la empresa geográficamente.

Para decidir la localización hay que tener una serie de factores que pueden influir en que prefiramos ubicarnos en un lugar u otro

La importancia de cada factor dependerá de la actividad que desarrolle la empresa.

Los principales factores que pueden influir en la localización son:

Proximidad clientes	Hay negocios que necesitan estar cerca de sus clientes
Aprovisionamiento materias primas	En ocasiones es importante estar cerca de materias primas
Mano de obra	En algunos lugares la mano de obra es más barato o está más cualificada
Comunicaciones e infraestructuras	Algunos negocios necesitan estar bien comunicados con otras zonas
Coste del local	Los locales de determinadas zonas son más caros o baratos que otras
Legislación y ayudas económicas	En algunas regiones o países puede haber leyes o ayudas diferentes
Servicios complementarios	En determinados sitios podemos acceder a servicios cercanos
Otros factores	El desarrollo económico, situación política, o hábitos de vida cambian por zonas

Ejercicio de clase 4

Factores de Localización

Indica que factores pueden ser importantes para localizar las siguientes empresas

Una carnicería

Una fábrica que transforma madera en diferentes

Una academia de clases de padel que necesita un terreno/local muy grande

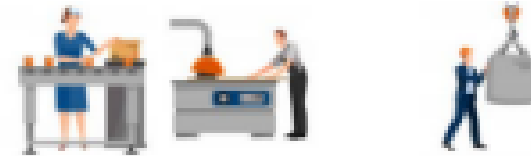

Una empresa que desea pagar los menos impuestos posibles

La dimensión

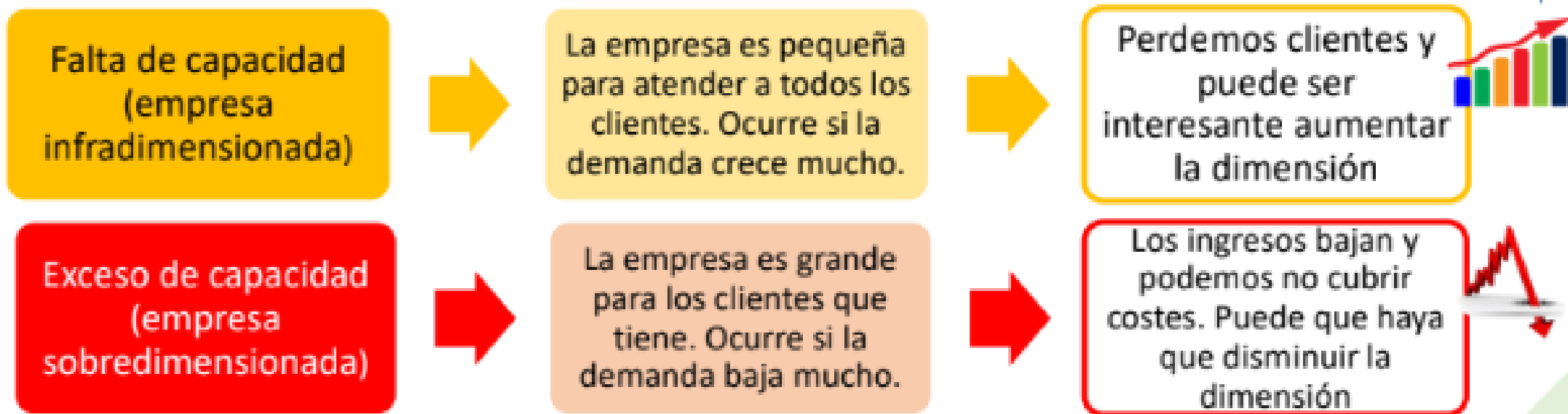
LA DIMENSIÓN o tamaño de la empresa nos indica la capacidad productiva de la empresa, entendida esta como la cantidad máxima que una empresa es capaz de producir en un periodo

La dimensión óptima

Elegir la dimensión de una empresa es elegir cuál va a ser la capacidad máxima de producción de la empresa. Esta decisión viene determinada por la demanda prevista.

Hay que tener en cuenta que la demanda puede variar mientras que nuestra dimensión permanece fija. Si la demanda sube o baja puede haber exceso o falta de capacidad.

Ejercicio de clase 5

Dimensión hotelera.

Un hotel que tiene 200 habitaciones ve como a lo largo de un año puede diferenciar 3 temporadas.

Indica en qué situación se encuentra la dimensión de la empresa en cada temporada y qué harías con los precios en cada caso

Temporada baja (noviembre-febrero). Solo tiene reservas para 100 habitaciones.

Temporada media (marzo-mayo y septiembre-octubre). Tiene reservas para 200 habitaciones.

Temporada alta (junio-agosto). Tiene reservas para 400 habitaciones.

5. EL CRECIMIENTO EN LA EMPRESA

Una empresa puede aumentar su capacidad de producción a través de dos tipos de crecimiento.

TIPOS DE CRECIMIENTO

CRECIMIENTO INTERNO

- La empresa aumenta la capacidad de producción a través de inversiones.

CRECIMIENTO EXTERNO

- La empresa adquiere o coopera con otras empresas que ya existen lo que le permite aumentar su capacidad productiva

4. LA CLASSIFICACIÓ DE LES EMPRESES

Dimensions	Microempreses	0-9	≤ 2 milions d'euros	≤ 2 milions d'euros
	Petites	10-49	≤ 10 milions d'euros	≤ 10 milions d'euros
	Mitjanes	50-249	≤ 50 milions d'euros	≤ 43 milions d'euros
	Grans	> 250	> 50 milions d'euros	> 43 milions d'euros

Activitat	Sector primari	Explotació de recursos naturals (agricultura, ramaderia, pesca, mineria, etc.).
	Sector secundari	Activitats transformadores o industrials (manufactures).
	Sector terciari	Activitats comercials i de serveis.
	Sector quaternari	Activitats de recerca, desenvolupament i innovació de noves tecnologies.

Zona geogràfica	Locals	Porten a terme la seva activitat en una localitat específica.
	Regionals	Porten a terme la seva activitat en diverses localitats o en una regió.
	Nacionals	Porten a terme la seva activitat en un sol país.
	Internacionals	Operen en un país, però exporten a altres països.
	Multinacionals	Tenen filials o sucursals en altres països.

Destinació dels beneficis	Amb ànim de lucre	Els beneficis es destinen a remunerar els propietaris (totalment o parcialment).
	Sense ànim de lucre	Els beneficis es destinen a finalitats socials.
Propietat del capital	Privades	Són propietat de persones particulars.
	Públiques	Són propietat de l'Estat.
	Mixtes	Són compartides per l'Estat i persones particulars.
Forma jurídica	Individual	Persones individuals sense personalitat jurídica pròpia.
	Societats	Tenen personalitat jurídica pròpia, diferent de les persones que les formen.

act 7 p.29

Act 12 i 13 p.30

4. LA FORMA JURÍDICA DE LES EMPRESES

El **dret mercantil** és la part del dret que regula l'activitat econòmica que porta a terme un empresari per mitjà d'una organització d'elements personals i reals; és a dir, l'activitat econòmica que es fa en una empresa.

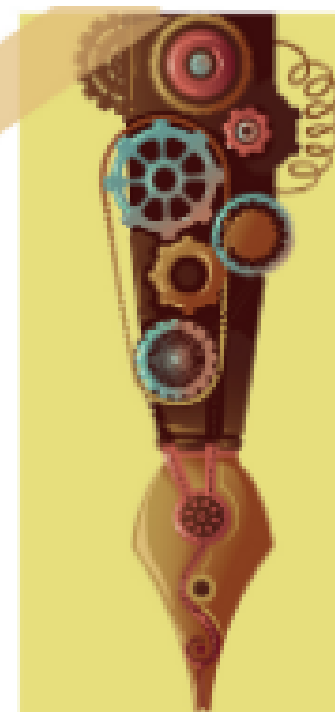
El **Codi de comerç** és el marc legislatiu principal de les operacions mercantils a Espanya i es va actualitzar amb la Llei 19/1989, de 25 de juliol. Segons l'article 50, en tot el que fa referència als contractes mercantils, els requisits, les modificacions, l'extinció i la capacitat dels contractants, l'ordre d'aplicació és, primer, el Codi de comerç i les lleis especials i, si això no és possible, les normes i regles generals del dret comú, o civil.

Tanmateix, el Codi de comerç no inclou tota la legislació mercantil, sinó que bona part de les disposicions mercantils les regulen les lleis especials, ja que l'empresa i les seves activitats són canviants i evolucionen molt ràpidament.

Aquestes lleis especials són diverses i també poden canviar: entre les més importants, podem destacar la Llei concursal, el Reglament del Registre Mercantil, la Llei de patents i marques, la Llei general de publicitat, la Llei de competència deslleial, la Llei de societats de capital i la Llei de capital de risc.

Quan es vol crear una empresa i es decideix adoptar una de les formes jurídiques que explicarem més endavant, cal complir una sèrie de requisits formals i tràmits oficials específics: això és la constitució d'una empresa.

La **constitució d'una empresa** és el conjunt d'obligacions formals i tràmits que cal fer obligatòriament perquè tingui validesa legal.

Els tràmits més habituals són els següents:

- ✓ Escritura pública davant de notari, incloent-hi els estatuts de l'empresa.
- ✓ Inscripció al Registre Mercantil.
- ✓ Obtenció del nom de l'empresa.
- ✓ Inscripció en altres entitats públiques, com ara la Seguretat Social o l'Agència Tributària.
- ✓ Creació d'un compte bancari a nom de l'empresa.

CARACTERÍSTIQUES JURÍDIQUES DE LES EMPRESES

Personalitat jurídica	Persona física	És la persona física o l'individu que pot exercir els seus drets i complir les obligacions reconegudes per les lleis. Es coneix com a <i>empresa individual</i> .
	Persona jurídica	Quan una entitat adquireix drets i obligacions reconeguts en una llei. Això és l' empresa societat , que es pot dividir en diversos subgrups: <ul style="list-style-type: none"> – Societat civil. – Societat mercantil. – Societats mercantils especials.
Responsabilitat dels socis	Limitada	En cas de fallida, l'import màxim que els socis i sòcies poden perdre és el capital aportat.
	Il·limitada	Els socis responen amb tot el seu patrimoni (fins i tot el personal) davant dels deutes que tingui l'empresa, excepte en un cas en què es pot mantenir la casa on es resideix habitualment.

Nombre mínim de socis	Alguns tipus d'empreses necessiten un nombre mínim de socis o sòcies per poder-se constituir.	
Import mínim de capital	Alguns tipus d'empreses necessiten un import mínim de capital (recursos aportats pels socis) per poder-se constituir. Aquest capital pot consistir en actius físics o monetaris.	
Raó social	És la denominació de l'empresa o el nom legal de la persona jurídica.	
Fiscalitat	IRPF (impost sobre la renda de les persones físiques)	L'impost que grava l'obtenció de renda per part de les persones físiques.
	IS (impost sobre societats)	L'impost que grava els beneficis de les societats, és a dir, de les entitats amb personalitat jurídica pròpia (persones jurídiques).

9. EL EMPRESARIO INDIVIDUAL (AUTÓNOMO)

¿QUÉ ES? El empresario individual es una persona física que realiza una actividad por cuenta propia de manera habitual. Asume todos los derechos y las obligaciones de la empresa.

¿Para quién es ideal?

Para pequeños negocios

CARACTERÍSTICAS

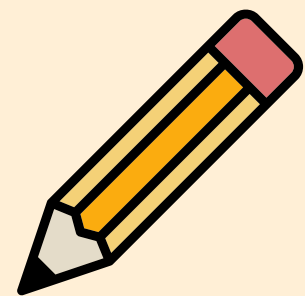
TIPO DE EMPRESA	SOCIOS	CAPITAL MÍNIMO	RESPONSABILIDAD	TRANSMISIÓN PROPIEDAD	IMPUESTOS
Empresario individual	Sólo el empresario	No hay	Ilimitada con todos sus bienes	-----	IRPF

LOS AUTÓNOMOS

VENTAJAS

INCONVENIENTES

Control de la empresa total	Hacer frente a todos los gastos él solo
Pocos trámites para crear la empresa	Responsabilidad ilimitada: el autónomo responde con su patrimonio presente y futuro
Con pocos beneficios paga pocos impuestos (menos que una sociedad)	Con muchos beneficios, paga más impuestos

P.30

LA SOCIEDAD COLECTIVA

¿QUÉ ES? En la sociedad colectiva los socios se comprometen a trabajar en la empresa y son ellos los que aportan el dinero y llevan la gestión. Además, existe la posibilidad de que algunos socios sólo aporten trabajo (socios industriales).

¿Para quién es ideal?

Para un número pequeño de socios que realizan la misma

CARACTERÍSTICAS

TIPO DE EMPRESA	SOCIOS	CAPITAL MÍNIMO	RESPONSABILIDAD	TRANSMISIÓN PROPIEDAD	IMPUESTOS
Sociedad Colectiva	Mínimo 2	No hay	Ilimitada y solidaria	Restringida	IS

LA SOCIEDAD LIMITADA

CARACTERÍSTICAS

TIPO DE EMPRESA	SOCIOS	CAPITAL MÍNIMO	RESPONSABILIDAD	TRANSMISIÓN PROPIEDAD	IMPUESTOS
Sociedad limitada	Mínimo 1	1 € desde octubre de 2022 (antes eran 3.000 € y 100% desembolsado)	Limitada (si la empresa se crea con menos de 3.000 € los socios responderán hasta esa cantidad).	Restringida	IS

LA SOCIEDAD LIMITADA

LA SOCIEDAD LIMITADA	
VENTAJAS	INCONVENIENTES
La responsabilidad de los socios es limitada	La transmisión de las participaciones no es libre a terceras personas
Permite crear la sociedad con un capital inicial bajo	Los trámites de constitución son más complejos que otras sociedades
La puede crear un solo socio	Necesita tener un % importante de participaciones para tener poder de decisión en la gestión

ÓRGANOS DE GOBIERNO

JUNTA GENERAL Órgano en el que se reúnen los socios para tomar las principales decisiones	ADMINISTRADORES. Es el órgano encargado de gestionar y representar la sociedad. Son elegidos por la junta general
---	---

LA SOCIEDAD ANÓNIMA

¿QUÉ ES? LA SOCIEDAD ANÓNIMA es un tipo de sociedad donde el capital está dividido en partes iguales llamadas acciones.

CARACTERÍSTICAS

TIPO DE EMPRESA	SOCIOS	CAPITAL MÍNIMO	RESPONSABILIDAD	TRANSMISIÓN PROPIEDAD	IMPUESTOS
Sociedad Anónima	Mínimo 1	60.000€ dividido en acciones. 100% suscrito, 25% desembolsado	limitada	Libre	IS

LA SOCIEDAD ANÓNIMA

LA SOCIEDAD ANÓNIMA	
VENTAJAS	INCONVENIENTES
La responsabilidad de los socios es limitada	Se necesita 60.000 euros para empezar
Es fácil vender las acciones	Los trámites de constitución son más complejos
Suele dar buena imagen, lo cual facilita obtener financiación	Se suelen necesitar grandes inversiones

ÓRGANOS DE GOBIERNO

JUNTA GENERAL DE ACCIONISTAS

Órgano en el que se reúnen los socios para tomar las principales decisiones por mayoría

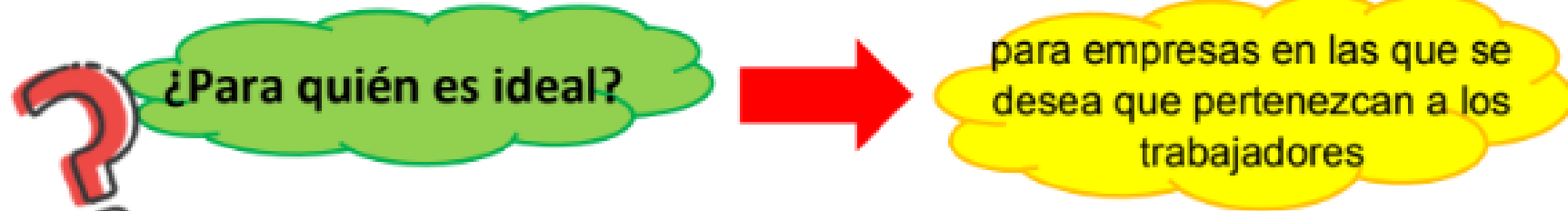

ADMINISTRADORES.

Es el órgano encargado de gestionar y representar la sociedad. Son elegidos por la junta general de accionistas

LA SOCIEDAD LABORAL

¿QUÉ ES? LA SOCIEDAD LABORAL son sociedades anónimas o limitadas en la que los trabajadores son a la vez los dueños de la empresa y poseen las acciones o participaciones de la misma. Si se divide en acciones la llamaremos sociedad anónima laboral y si es en participaciones, sociedad limitada laboral.

CARACTERÍSTICAS

TIPO DE EMPRESA	SOCIOS	CAPITAL MÍNIMO	RESPONSABILIDAD	TRANSMISIÓN PROPIEDAD	IMPUESTOS
Sociedad Laboral	Mínimo 2	- 3.000€ en la limitada laboral - 60.000€ en la anónima laboral - 51% en manos de trab. indefinidos	limitada	Restringida	IS

LA SOCIEDAD LABORAL

REQUISITOS

1 Al menos el 51% del capital debe estar en manos de los trabajadores que tienen un contrato indefinido

2 Ninguno de los socios puede tener más de una tercera parte de las acciones o participaciones

LA SOCIEDAD LABORAL

VENTAJAS

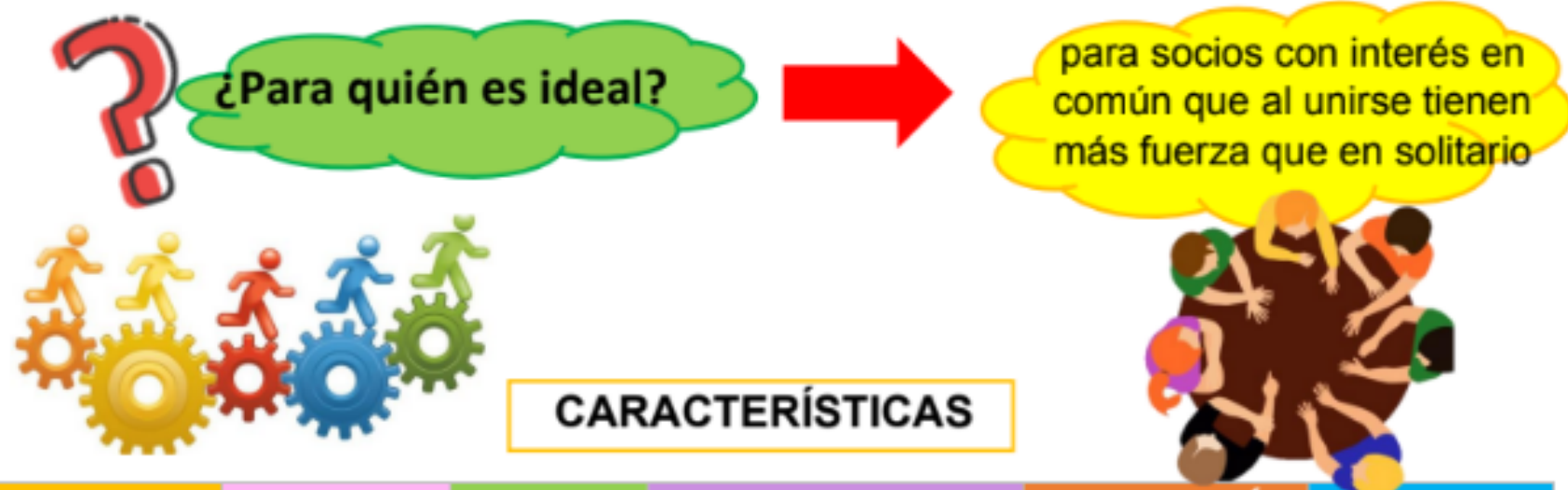
- La responsabilidad de los socios es limitada
- Tienen beneficios fiscales
- Hay más posibilidad de subvenciones

INCONVENIENTES

- Se necesita aportar un capital mínimo
- La toma de decisiones suele ser más lenta (hay muchos socios)
- La transmisión de acciones o participaciones está más restringida

LA SOCIEDAD COOPERATIVA

¿QUÉ ES? UNA COOPERATIVA es una sociedad formada por personas que se asocian para realizar unas actividades empresariales que les permitan satisfacer sus necesidades.

CARACTERÍSTICAS

TIPO DE EMPRESA	SOCIOS	CAPITAL MÍNIMO	RESPONSABILIDAD	TRANSMISIÓN PROPIEDAD	IMPUESTOS
Sociedad Cooperativa	1er grado: Mínimo 3 2º grado: 2 cooperativas	Fijado por los Estatutos	limitada	Restringida	IS

LA SOCIEDAD COOPERATIVA

LA SOCIEDAD COOPERATIVA	
VENTAJAS	INCONVENIENTES
Es la sociedad más democrática (una persona, un voto)	Se necesita una gran relación entre los socios
Hay ayudas y beneficios fiscales	Los trámites de constitución son más complejos que otras sociedades
en épocas de crisis el trabajo en las cooperativas es más seguro	Hay que crear en cada año un fondo de reserva obligatorio

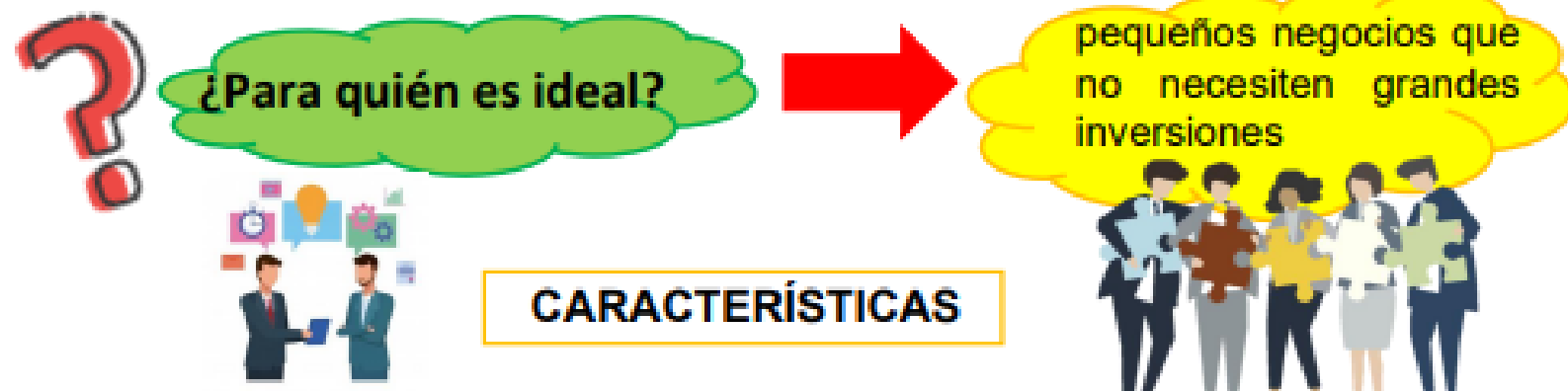
ÓRGANOS DE GESTIÓN

ASAMBLEA GENERAL Formada por todos los socios de la cooperativa para llegar a acuerdos. Un socio, un voto.	CONSEJO RECTOR Se encarga de la gestión de la cooperativa. Equivalente a los administradores en SA Y SL	INTERVENTORES Llevan la vigilancia de las cuentas de la cooperativa.	COMITÉ DE RECURSOS Resuelve las posibles sanciones que se pongan a algunos de sus socios.
--	---	--	---

12. OTRAS FORMAS SOCIALES

LA COMUNIDAD DE BIENES

¿QUÉ ES? LA COMUNIDAD DE BIENES surge cuando un bien o derecho pertenece a varias personas y no lo pueden dividir (por una herencia, por ejemplo) y lo usan para crear una actividad empresarial.

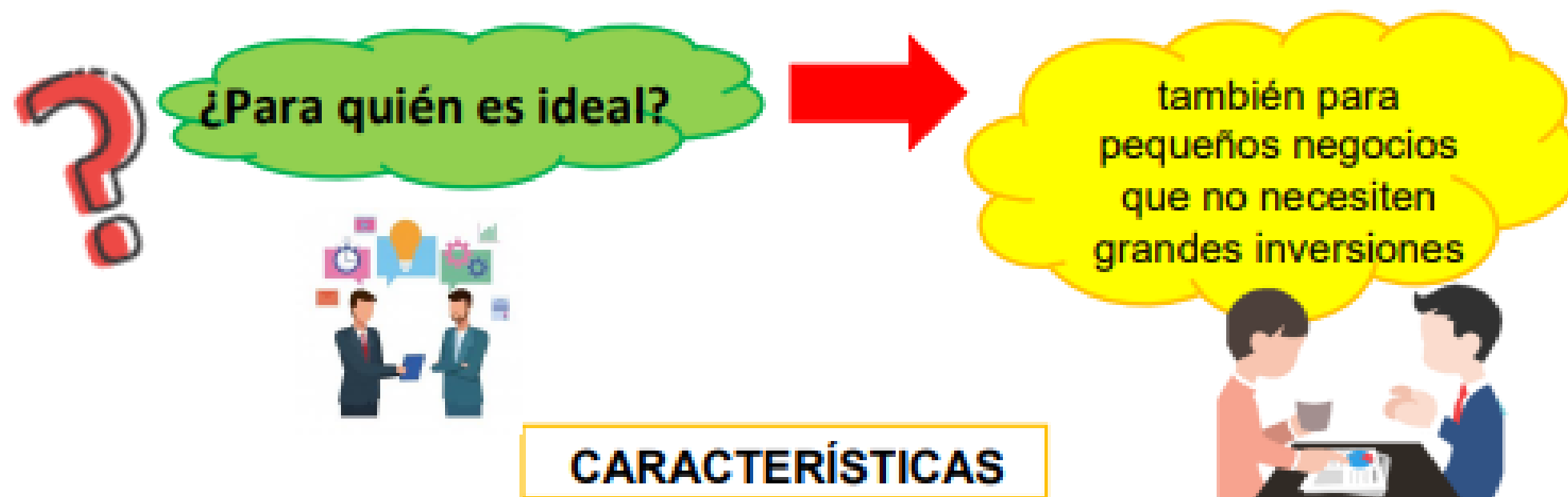

CARACTERÍSTICAS

TIPO DE EMPRESA	SOCIOS	CAPITAL MÍNIMO	RESPONSABILIDAD	TRANSMISIÓN PROPIEDAD	IMPUESTOS
Comunidad de Bienes	Mínimo 2	No hay	ilimitada	Restringida	IRPF

LA SOCIEDAD CIVIL

¿QUÉ ES? LA SOCIEDAD CIVIL surge con un contrato de acuerdo entre dos o más personas que desean realizar una actividad en común con ánimo de lucro (para ganar beneficios). Hay dos tipos de socios: industriales (trabajan) y capitalistas (aportan dinero)

CARACTERÍSTICAS

TIPO DE EMPRESA	SOCIOS	CAPITAL MÍNIMO	RESPONSABILIDAD	TRANSMISIÓN PROPIEDAD	IMPUESTOS
Sociedad Civil	Mínimo 2	No hay	ilimitada	Restringida	Sin objeto mercantil IRPF Con objeto mercantil IS

SEGÚN FORMA JURÍDICA	TIPO DE EMPRESA	SOCIOS	CAPITAL MÍNIMO	RESPONSABILIDAD	IMPUESTOS	
Empresarios que son personas físicas	Empresario individual	Sólo el empresario	No hay	Ilimitada todos bienes	IRPF	
	Comunidad de bienes	Mínimo 2	No hay	Ilimitada todos bienes	IRPF	
	Sociedad civil	Mínimo 2	No hay	Ilimitada todos bienes	IRPF/IS	
SOCIEDADES Personas jurídicas	PERSONALISTAS	Sociedad colectiva	Mínimo 2	No hay	Ilimitada y solidaria	IS
		Sociedad comanditaria simple	Mínimo 2 (uno colectivo y otro comanditario)	No hay	Ilimitada y solidaria para los socios colectivos Limitada para los socios comanditarios	IS
	CAPITALISTAS	Sociedad comanditaria por acciones	Mínimo 2 (uno colectivo y otro comanditario)	60.000€ divididos en acciones, 100% suscrito y 25% desembolsado	Ilimitada y solidaria para los socios colectivos Limitada para los socios comanditarios	IS
		Sociedad limitada	Mínimo 1	1 € (antes eran 3.000 €) divididos en participaciones con 100% desembolsado. Se debe destinar el 20% de los beneficios hasta llegar a los 3.000 €	Limitada (si la empresa se crea con menos de 3.000 €, responsabilidad solidaria hasta esa cantidad).	IS
		Sociedad anónima	Mínimo 1	60.000 € divididos en acciones, 100% suscrito y 25% desembolsado	Limitada	IS
	DE INTERÉS SOCIAL	Sociedad laboral	Mínimo 2	1 € S.L. Laboral 60.000 € S.A. Laboral 51% de trabajadores indefinidos, ninguno posee más de 1/3	Limitada	IS
		Sociedad cooperativa	1er grado: Mínimo 3 2º grado: 2 cooperativas	Fijado en los estatutos	Limitada	IS